

ANOTÁCIE OBHÁJENÝCH DIZERTAČNÝCH PRÁC

SUMMARY OF APPROVED PHD THESES

URBANIZMUS 20. STOROČIA NA SLOVENSKU. PRÍPADOVÁ ŠTÚDIA BRATISLAVY

Ing. arch. Peter Horák, PhD.

Dizertačná práca zachytáva dve roviny v rozvoji mesta Bratislavy. Územné, regulačné a smerné plány predstavujúce element vízie, ktoré prinášajú intencie k rozvoju mesta, stimulujú a usmerňujú nárast, koncepciu, lokalizáciu štruktúry mesta, prinášajú nové podnety meniace sa v čase. Rozvoj štruktúry mesta je elementom reality, keď vízie z územných plánov boli alebo neboli aplikované do rozvoja mesta. Porovnávané sú tak primárne dva činitele, mesto ako vízia územného plánu a mesto ako realizovaná štruktúra. Pre dostatočnú prehľadnosť bolo zvolené etapizovanie porovnávania na desaťročné etapy, ktoré približujú nielen rozvoj štruktúry mesta, ale aj zmeny v územnom plánovaní, zmeny v koncepcii vodných plôch a tokov, zmeny v cestnej infraštruktúre a zmeny v železničnej infraštruktúre. Etapy sú podložené historickými mapovaniami územia. Aby bol lepšie pochopený rozvoj mesta a jeho plánovanie, je vhodné poznať aj vplyvy hospodárske, sociálne, politické, prírodné, technické aj historické. Preto sú v dizertačnej práci opísané nielen všeobecné podmienky formujúce začiatok 20. storočia a jeho priebeh, ale aj jednotlivé desaťročné etapy, ktoré bližšie charakterizujú hospodársko-politické podmienky, geopolitickú situáciu, územné plánovanie počas danej etapy, rozvoj urbánnej štruktúry mesta, aplikovanie vízií územného plánovania a príklady konkrétnych realizácií v danej etape. Čitateľ tak dostáva súhrnné informácie o elementoch vplyvujúcich na rozvoj štruktúry mesta a na formovanie myšlienok územného plánovania. Práca sa v závere venuje zovšeobecneniu princípov územného plánovania, analyzuje jednotlivé elementy vyskytujúce sa v plánoch. V prehľadnej tabuľke je tak zosumarizovaný výskyt rovnakých myšlienok alebo súborov znakov plánovania, ktoré sa v jednotlivých dekádach vyskytujú v rôznych územných plánoch. Tabuľka súčasne sleduje aj realizáciu týchto elementov, z čoho niektoré sa nestali nikdy realizované, niektoré len čiastočne, iné sa realizovali v plnej miere. Niektoré názory na územie sa v čase menili a dochádzalo k ich transformácii, niektoré plány a intencie sa vyskytli a potom na

niekoľko desaťročí zanikli, kým neboli opäť obnovené. Niektoré elementy v plánovaní boli zvažované aj po celé storočie, no k ich realizácii dodnes neprišlo. Napokon sa práca venuje popísaniu týchto elementov v čase, zhodnocuje myšlienky v plánovaní, nachádza spoločné znaky a prichádza k záverom o realizácii a plánoch výstavby. V práci sú spísané aj názory autora vyplývajúce zo záverov výskumu, ktoré sledujú možnosti transformácie a zlepšenia súčasného stavu mesta, hľadajú možnosti na zefektívnenie územnoplánovacej dokumentácie a aplikovanie nových prvkov v plánovaní.

Dizertačná práca na Fakulte architektúry STU v Bratislave, bola obhájená v študijnom programe Urbanizmus.

URBAN PLANNING IN 20TH CENTURY IN SLOVAKIA. CASE STUDY BRATISLAVA

Ing. arch. Peter Horák, PhD.

The dissertation thesis covers two aspects in the development of the city of Bratislava. Zoning, regulatory and directional plans represent the element of the vision. Urban visions drive the development of the city, stimulate and regulate the growth, concept and localization of urban fabric, bring new impulses that change over time. The development of the urban fabric is an element of reality, where some visions of spatial plans were applied in the development of the city, while some were not. So, two primary factors are compared here, the city as a vision of spatial plans and the city as an existing structure. For the sake of clarity, 10-year intervals were chosen to compare the city's development, which helps to show not only the development of the urban fabric, but also to describe changes in spatial planning, changes in the management of waterways and water areas, changes in road infrastructure and changes in railway infrastructure. The 10-year comparisons are based on historical mappings of the territory. To better understand the development of the city and its planning, it is also useful to know the economic, social, political, natural, technical and historical influences. Therefore, the dissertation describes not only the general conditions that affected both the beginning of the 20th century and its progress, but also

the individual 10-year stages, which enables a closer look into the economic and political conditions, geopolitical situation, spatial planning, development of the urban fabric of the city, implementation of the visions concerning the zoning and planning and examples of specific works created in a particular stage. Readers thus receive concise information about the factors influencing the development of the urban fabric and the formation of spatial planning ideas. In its conclusion, the thesis provides a generalization of spatial planning principles throughout the 20th century and analyzes individual elements included in the plans. A spreadsheet offers a summary of identical visions or groups of characteristic elements in spatial planning, which appeared in various spatial plans in particular decades. The spreadsheet also includes information on the implementation of the elements, some of which have never been realized, some only partially, while others have been realized in their entirety. Certain territory-related concepts changed over time and have been transformed, while some plans and objectives appeared and then disappeared for several decades until they were revived again. Some elements related to the planning have been under consideration over the centuries, but their implementation has yet to come. The last part of the paper describes these elements from the time perspective, assesses ideas in planning, finding common features and provides conclusions on the implementation of the construction plans. The thesis also presents author's opinions based on the findings and conclusions of the research, which focus on the possibilities of transformation and improvement of the current state of the city, looking into new possibilities for effective spatial planning documentation and application of new elements in planning.

PhD thesis approved in the study programme Urban Design at the Faculty of Architecture SUT in Bratislava.

STRATEGIE INTENZIFIKACE SÍDLIŠŤ

Ing. arch. Pavlína Kolcunová, PhD.

Dizertační práce prezentuje koncept intenzifikace sídlišť, formulovaný na bázi komplexních studií prostorových aspektů hustoty. Cílem práce bylo metodicky rozvinout

parametr hustoty, který integruje jak kvantitativní, tak kvalitativní činitele. V teoretické části práce analyzuje prostorové aspekty hustoty v kontextu určité historické epochy; praktická část byla věnována případové studii, která srovnává prostorové vazby v rámci dvou diametrálně odlišných obytných prostředí. Odvozenou sérií ukazatel se potvrdila užitečnost rozšířit index hustoty – o fenomenologické a socioprostorové aspekty.

Dizertačná práca na Fakulte architektúry STU v Bratislave, bola obhájená v študijnom programe Urbaizmus.

INTENSIFICATION OF MASS HOUSING ESTATES

Ing. arch. Pavlína Kolcunová, PhD.

The dissertation presents the concept of mass housing intensification, based on the complex analysis of spatial aspects of housing density. The purpose of the thesis was to develop a density parameter integrating both quantitative and qualitative factors. The theoretical part of the thesis analyses the spatial aspects of density in the context of a particular historical era. The practical part consists of a case study that compares spatial qualities within two diametrically different housing environments. Derived spatial indicators confirmed usefulness of expanding the density index through phenomenological and socio-spatial aspects.

PhD thesis approved in the study programme Urban Design at the Faculty of Architecture SUT in Bratislava.